

GEMEENTE HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE

--	--	--

NOTULEN / VOLGNR.:

ONDERWERP : Minimabeleid Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015

Voorgesteld besluit:

1. Met ingang van 1 januari 2015 de Beleidsregels minimabeleid Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015 vaststellen.
2. Ten behoeve van die personen die in 2014 meer kosten hebben gemaakt dan het maximaal te verstrekken bedrag voor sociaal-culturele en sportieve activiteiten wordt eenmalig per onderwerp een bedrag ad € 50 nabetaald.
3. Het restant van de extra middelen vanaf 2015 ter beschikking stellen voor de inkoop van re-integratietrajecten.
4. Dit besluit voor te leggen aan de Commissie RVB om deze in de gelegenheid te stellen haar zienswijze te geven (B-stuk).

Verdere procesgang:

- Commissie RVB (B-stuk)

Voorgeschiedenis / aanleiding:

Omdat de WWB wordt vervangen door de Participatiewet vervalt onze huidige 'verordening maatschappelijke participatie Wet werk en bijstand' per 1 januari 2015 van rechtswege. In deze verordening waren de regels inzake ons minimabeleid opgenomen.

Vanaf 1 januari 2015 moeten alle bijzondere bijstandsverstrekkingen worden getoetst aan artikel 35, eerste lid Participatiewet en moet, op de verstrekking van categoriale bijzondere bijstand voor de kosten van een collectieve aanvullende verzekering na, worden gecontroleerd of de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt. Omdat de IASZ-gemeenten het huidige minimabeleid al hebben ingericht als declaratieregeling heeft deze wijziging beperkte gevolgen en kan de huidige vorm van het minimabeleid voortgang vinden. Nu de verordening echter gaat vervallen, dient het minimabeleid elders te worden beschreven.

De uitvoering van artikel 35 Participatiewet is een in de wet beschreven bevoegdheid van het college. Dat betekent dat het college beleidsregels vast stelt waarin het minimabeleid wordt opgenomen. Uiteraard zal de zienswijze van de Commissie RVB worden gevraagd alvorens de beleidsregels definitief vast te stellen.

Toelichting:

Er zijn feitelijk twee aanleidingen om het minimabeleid onder de loep te nemen:

1. Per 1 januari 2015 wordt de WWB vervangen door de Participatiewet
2. Er worden extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds voor de bestrijding van armoede onder minima, met name onder kinderen.

Ad. 1

Onder de WWB mocht nog categoriale bijzondere bijstand worden verstrekt aan vooraf benoemde groepen (ouderen, chronisch zieken en gehandicapten of gezinnen met

schoolgaande kinderen). Categoriele verstrekking houdt in dat mensen geld krijgen omdat ze tot een doelgroep behoren. Het vaststellen of de kosten echt zijn gemaakt en noodzakelijk zijn kan dan achterwege blijven. Ook mocht er een collectieve aanvullende zorgverzekering worden aangeboden en/of een tegemoetkoming in de kosten daarvan. Dit alles voor mensen met een inkomen tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm. Op grond van de WWB moest een verordening worden vastgesteld waarin de maatschappelijke participatie van kinderen vorm wordt gegeven: de Verordening maatschappelijke participatie Wet werk en bijstand Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2012.

De gemeenten van de IASZ hebben ervoor gekozen om alleen categoriele bijzondere bijstand te verstrekken voor de kosten van een collectieve aanvullende zorgverzekering. Het overige minimabeleid is ingericht als declaratieregeling. Dat wil zeggen dat vooraf een maximum bedrag wordt vastgesteld tot welke grens mensen hun declaraties kunnen indienen. Daadwerkelijk gemaakte kosten worden dan vergoed tot de grens van het maximale bedrag is bereikt.

Dit minimabeleid is ook opgenomen in de verplichte verordening.

Met ingang van 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Wijzigingen zijn:

- o Vanwege de beperkingen in artikel 35 kan alleen nog categoriele bijzondere bijstand voor de kosten van een collectieve aanvullende verzekering worden verstrekt.
- o De inkomensgrens van 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm (huidig artikel 35, negende lid WWB) is niet langer opgenomen in artikel 35 van de participatiewet.
- o Vanaf 1 januari 2015 is de gemeenteraad niet meer verplicht om een verordening vast te stellen met regels over het verlenen van bijzondere bijstand aan huishoudens met kinderen voor kosten in verband met maatschappelijke participatie en ontwikkeling.

Huidige situatie

In de huidige Verordening maatschappelijke participatie Wet werk en bijstand Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2012 is een aantal onderwerpen beschreven die de gemeente met het minimabeleid wil ondersteunen.

Voor de doelgroep kinderen betreft dit:

- Een schoolkostenregeling, waarbij ouders voor schoolgaande kinderen per schooljaar een vergoeding kunnen krijgen voor schoolkosten ten bedrage van € 150 voor kinderen in het basisonderwijs en € 200 voor kinderen in het voortgezet c.q. beroepsonderwijs (MBO);
- een computerregeling voor kinderen van 11 t/m 15 jaar, die op het voortgezet onderwijs zitten van € 400 en;
- een vergoeding van € 175 per kalenderjaar voor kosten in verband met deelname aan sociaal-culturele en sportieve activiteiten.

Voor volwassenen betreft dit:

- Een vergoeding van €175 per kalenderjaar voor kosten in verband met deelname aan sociaal-culturele en sportieve activiteiten en;
- Een tegemoetkoming in de kosten van de premie voor deelname aan een van de collectieve zorgverzekeringen die de gemeente aanbiedt. De tegemoetkoming bedraagt € 10 per maand, of € 20 per maand voor chronisch zieken, gehandicapten en 65-plussers.

Recent is al het verstrekkingenboek bijzondere bijstand geactualiseerd. Hierin is beschreven hoe de gemeente omgaat met aanvragen om bijzondere bijstand op basis van maatwerkafwegingen.

Ad. 2 Extra middelen

Het Rijk heeft met ingang van 2014 extra middelen ter beschikking gesteld voor armoedebeleid. De staatssecretaris heeft hierbij vooral aandacht gevraagd voor de situatie van kinderen in gezinnen met lage inkomens en vraagt gemeenten ervoor te zorgen dat juist kinderen kunnen blijven participeren.

Het extra budget bedraagt voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude in 2014 € 8.800 en vanaf 2015 € 10.900 structureel.

Praktijkvoorbeelden

Een vergelijking in de regio leert dat er veel verscheidenheid in beleid is. Waar de ene gemeente relatief veel geld beschikbaar stelt voor culturele activiteiten, maar bijvoorbeeld geen computerregeling kent, is dit bij andere gemeenten exact andersom. Ook valt op dat veel gemeenten een inkomensgrens hanteren van 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Wij hanteren een grens van 110% van deze norm.

Haarlem heeft een zogenaamde minimapas. In het verleden is al eerder gekeken naar de haalbaarheid van een minimapas of aansluiting bij een bestaande minimapas, in casu de HaarlemPas. De conclusie van deze onderzoeken was steeds dat –gezien de schaalgrootte van de IASZ-gemeenten- de uitvoeringskosten van een dergelijke pas een aanzienlijk deel van het budget zouden opslokken. Daarnaast voorziet ons huidige minimabeleid al voor een groot deel in de voorzieningen waarvan gebruik kan worden gemaakt met een minimapas.

Nu de gemeente extra middelen, via het gemeentefonds, ontvangt is nogmaals kritisch gekeken of het huidige minimabeleid nog voldoet aan de behoefte. Het is logisch, gezien de door de staatssecretaris geformuleerde doelstellingen bij de toekenning van de extra middelen en de inzet in het verleden om prioriteit te geven aan het ondersteunen van participatie door kinderen.

Gesteld kan worden dat de onderdelen nog steeds actueel zijn. Wel kan worden geconstateerd dat op de onderdelen sociaal-culturele en sportieve activiteiten, evenals schoolkosten in het voortgezet onderwijs een discrepantie is ontstaan tussen tegemoetkoming en werkelijke kosten.

Participeren

Het participeren van kinderen gebeurt vaak via sportverenigingen of culturele verenigingen. Het is dus zaak ervoor te zorgen dat de ruimte tussen tegemoetkoming en werkelijke kosten geen drempel gaat worden.

De contributie van een sportclub bedraagt tegenwoordig al snel € 200 per jaar. Hierbij komen nog kosten van verplichte clubkleding en schoeisel. De totale kosten kunnen dan uitkomen op € 300 per jaar. De huidige tegemoetkoming is echter begrensd op €175.

De opzet van het minimabeleid was om minima te laten participeren op het gebied van sportieve- en sociaal culturele activiteiten. Op dit moment is er, als in verenigingsverband wordt deelgenomen aan een sportieve activiteit, vaak geen geld voor culturele activiteiten of andersom. Hoewel het minimabeleid niet de bedoeling heeft om de doelgroep kosteloos te laten participeren bij sportieve- en sociaal-culturele activiteiten, lijkt een verhoging van het huidige bedrag redelijk zodat een minder groot deel van de kosten hoeft te worden gedragen door de minima. Het college stelt voor om de maximale vergoeding voor deelname aan sociaal-culturele en sportieve activiteiten voor kinderen tot 18 jaar te verhogen naar € 275 per jaar.

In Haarlemmerliede en Spaarnwoude betreft deze doelgroep 20 jongeren, waardoor deze maatregel jaarlijks € 2000 extra kost.

Schoolkosten voortgezet- en mbo-beroeps onderwijs

Een zelfde discrepantie als boven omschreven is ontstaan tussen de tegemoetkoming en de werkelijke kosten bij de schoolkostenregeling voor kinderen in het voortgezet en mbo-beroepsonderwijs. Uit onze administratie blijkt dat de regeling voldoet aan de behoefte voor kinderen in het basisonderwijs, omdat maar zelden het maximale bedrag wordt gedeclareerd. Bij kinderen in het voortgezet- en mbo-beroepsonderwijs wordt het maximale bedrag in de regel gemakkelijk gehaald. Dit komt omdat de secundaire schoolkosten op het voortgezet- en mbo-beroepsonderwijs aanzienlijk hoger zijn dan in het basisonderwijs. Denk hierbij aan: De aanschaf van een dure rekenmachine; het gaan op schoolkamp in plaats van een schoolreisje; de bijdrage aan het kopiëren van schoolmateriaal etc. Ook hier ligt het in

de rede om het huidige bedrag te verhogen. Hiermee wordt beantwoord aan de wens van de cliëntenraad, die in een recent overleg al om aandacht en extra middelen voor deze doelgroep had gevraagd.

In Haarlemmerliede en Spaarnwoude betreft deze doelgroep 15 kinderen, waardoor deze maatregel jaarlijks € 1500 extra kost.

Inkomensgrens

Hiernaast is overwogen om de huidige inkomensgrens van 110% te verhogen. Het college kiest er niet voor om dit in algemene zin te doen, omdat de minimaregeling nimmer de prikkel om te gaan werken mag verminderen of wegnemen. Het verhogen van de inkomensgrens bij het minimabeleid staat hier haaks op. Deze argumenten gelden niet voor de ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Het college ziet mogelijkheden om de maatregelen van het kabinet uit 2012 (namelijk het verlagen van de inkomensgrens voor minimabeleid) te herstellen. Dit betekent dat ouderen, gehandicapten en chronisch zieken weer tot de doelgroep van onze collectieve zorgverzekeringen kunnen behoren, waarbij de inkomensgrens wordt vastgesteld op 130% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. In Haarlemmerliede en Spaarnwoude betreft deze doelgroep naar schatting 5 personen, die weer in aanmerking komen voor de maandelijkse bijdrage in de premie zorgverzekering (€ 20 per maand). Deze maatregel kost hierdoor jaarlijks € 1200 extra.

In 2014:

Vanaf 2014 krijgen gemeenten al extra middelen voor armoedebestrijding. Het is duidelijk dat veel personen uit de doelgroep in 2014 al tot het maximale bedrag hebben gedeclareerd. Daarom is het niet waarschijnlijk dat iedereen uit de doelgroep wordt bereikt als het initiatief aan hen wordt overgelaten. Een optie is om aan personen die in 2014 het maximaal te declareren bedrag ten aanzien van sociale- culturele en/of sportieve participatie hebben bereikt éénmalig categoriale bijzondere bijstand, ad € 50 te verstrekken. Dit mag nog in 2014 en duidelijk is dat de kosten naar alle waarschijnlijkheid zijn gemaakt. De uitvoering van deze regeling zal voor de kerstdagen plaatsvinden.

Gezien de aantallen betekent dit voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude maximaal € 2000 extra kosten dan thans begroot. Omdat de schoolkostenregeling doorloopt tot het einde van een schooljaar kan deze problematiek via communicatie worden opgelost.

Restant middelen

Voorts is het college van mening dat het restant van de extra middelen vanaf 2015 (€ 6200) ingezet moet worden voor het aan het werk helpen van de uitkeringsgerechtigden. Werk is en blijft immers de beste garantie om de doelstelling van het minimabeleid te garanderen. Het bedrag dat overblijft, moet dan ook besteed worden voor inkoop van re-integratiediensten.

Financiële aspecten:

Het totale pakket aan bovenstaande maatregelen betekent dat in 2014 eenmalig € 2000 meer wordt uitgegeven dan begroot.

Vanaf 2015 worden de kosten door deze maatregel € 4700 hoger dan nu het geval is. Het verschil tussen extra middelen en extra uitgaven (€ 10900 – € 4700 = € 6200) wordt vanaf 2015 toegevoegd aan het sociaal deelfonds ten behoeve van de inkoop van re-integratiediensten.

Juridische aspecten:

Artikel 35 WWB en artikel 35 Participatiewet.

Communicatieve aspecten:

Conform reguliere kanalen.

- **publicatie in de krant:** Ja
- **opname in CVDR:** Ja

Gevolgen / relatie met Horizon en Stip:
Geen gevolgen.

bijlagen : Beleidsregels Minimabeleid Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2015

Halfweg, 25-9-2014